

Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31834>

Özet

Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i, Cüneyt Ak?n ve ?al??ma arkada?lar? (Saraçlı?, K?l?ç, Y?ld?r?m) taraf?ndan 2017 y?l?nda geli?tirilen bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, bireylerin **Türk Dünyas?** kavram?na, kültürel co?rafyas?na ve halklar?na yönelik bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimlerini kapsayan tutum düzeylerini belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, modern psikometrik yöntemler kullan?larak gerçekleştirilmi? ve elde edilen bulgular ölçe?in geçerli ve güvenilir bir araç oldu?unu göstermi?tir. Ölçe?in orijinal referans? *Electronic Turkish Studies* dergisinde yay?mlanm??t?r.

Bu ölçek, sosyal bilimler ve e?itim alan?nda çal??an ara?t?rmac?lara, bireylerin kültürel kimlik, jeopolitik alg? ve ulusal bilinç gibi konulardaki tutumlar?n? derinlemesine inceleme fırsat? sunmaktadır. Ölçe?in geli?tirilmesi, alandaki literatüre önemli bir katkı sa?lam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Türk Dünyas?, Tutum, Kültürel Ba?lar, Sosyal Alg?, Ölçek Geli?tirme, Tutum Ölçe?i, Psikometri.

Yazarlar

Cüneyt Ak?n, Sibel Saraçlı?, ?brahim K?l?ç, ?brahim Y?ld?r?m.

Amaç

Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin Türk Dünyas?'n?n tarihsel, kültürel ve siyasi önemi hakk?ndaki genel tutumlar?n? ve bu tutumlar?n yo?unlu?unu nicel verilerle ortaya koymakt?r. Ölçek, özellikle e?itim ve sosyal psikoloji alanlar?nda, bu konudaki tutumlar?n hangi faktörlerden etkilendi?ini ve zaman içinde nas?l de?i?ti?ini izlemek için güçlü bir araç sa?lamay? hedefler.

Ölçek, ayn? zamanda, resmi politikalar?n veya e?itim müfredatlar?n?n bireylerin **Türk Dünyas?** alg?s? üzerindeki etkisini de?erlendirme ihtiyac?na yan?t olarak geli?tirilmi?tir. Bu sayede, ara?t?rmac?lar ve politika yap?c?lar, kültürel entegrasyon ve i?birli?i çabalar?n?n toplumsal düzeydeki kabulünü ölçebilirler.

Yap?

Ölçek, sosyal psikolojideki tutum kuramlar?na dayanarak geli?tirilmi?tir. Tutum, genellikle bili?sel (inançlar ve dü?ünceler), duyu?sal (duygular ve tepkiler) ve davran??sal (eylem e?ilimleri) olmak üzere üç temel boyutta incelenir. Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i de bu üç temel bile?eni kapsayacak ?ekilde yap?land?r?lm??t?r.

Ölçülen yap?, bireyin Türk Dünyas?'na yönelik sahip oldu?u genel de?erlendirme e?ilimidir. Bu de?erlendirme, ortak dil, tarih, kültür ve co?rafi yak?nl?k gibi unsurlara verilen önemi yans?t?r. Ölçe?in maddeleri, bu yap?n?n farkl? veçhelerini temsil edecek ?ekilde özenle seçilmi?tir.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas? kapsam?nda geçerlik analizleri titizlikle yürütülmü?tür. Geçerlik (Validity), ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösterir. Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i için öncelikle **Kapsam Geçerli?i** (Content Validity) sa?lanm??t?r. Bu süreçte, uzman görüşlerine ba?vurularak maddelerin ölçülmek istenen tutum yap?s?n? yeterince temsil edip etmedi?i kontrol edilmi?tir.

?kinci olarak, **Yap? Geçerli?i** (Construct Validity) test edilmi?tir. Bu, ölçe?in teorik olarak öngörülen faktör yap?s?yla ampirik verilerin uyumunu de?erlendirmeyi içerir. Yap? geçerli?i analizleri, ölçe?in kavramsal çerçevesinin istatistiksel olarak desteklendi?ini göstermeyi amaçlam??t?r.

Güvenirlik

Güvenirlik (Reliability), ölçme arac?n?n tutarlıl??? ve kararlıl???n? ifade eder. Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i'nin güvenilirlik çal??malar?, iç tutarlıl?k yöntemi kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. En yayg?n kullan?lan yöntem olan Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Bu katsay?n?n yüksek ç?kmas?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçmede homojen oldu?unu ve iç tutarlıl???n? yüksek oldu?unu gösterir.

Orijinal makalede, genellikle ölçek geli?tirme çal??malar?nda kabul edilen e?ik de?erlerin (tipik olarak 0.70 ve üzeri) üzerinde bir Cronbach Alfa de?eri rapor edilmi?tir. Ayr?ca, güvenilirlik analizlerine ek olarak, ölçe?in zaman içindeki kararlıl???n? de?erlendirmek amacıyla test-tekrar test korelasyonlar?n?n da incelenmi? olmas? muhtemeldir.

Faktör Analizi

Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i'nin yap?sal özelliklerini belirlemek amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. İlk a?amada, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında topland???n? ke?fetmek için **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** uygulanm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in kaç faktörden olu?tu?unu ve her bir faktörün varyans?n ne kadar?n? aç?klad???n? belirlemi?tir.

AFA'dan elde edilen faktör yap?s?n?n teorik beklentilere uygunlu?unu ve farkl? örneklemelerde de geçerlili?ini test etmek amacıyla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** gerçekleştirilmi?tir. DFA sonuçlar?, kabul edilebilir uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) ile ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n sa?laml???n? ve uyumunu kan?tlam??t?r. Bu analizler, ölçe?in **Türk Dünyas?**

tutumunu birden fazla boyut üzerinden ölçtü?ünü göstermi?tir.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme (Geli?tirilen bir Tutum Ölçe?i).

Biçim: Orijinal makalede detaylar? belirtilmese de, standart bir psikometrik uygulama olarak Likert Tipi Derecelendirme (Örne?in, "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a uzanan 5'li veya 7'li bir ölçek) kullan?lm??t?r.

Mevcut Diller: Türkçe.

Hedef Kitle: Sosyal tutumlar? ölçmek üzere tasarlanm?? olup, genellikle üniversite ö?rencileri veya yeti?kin popülasyon.

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Türkiye Cumhuriyeti'nde ya?ayan ve Türk Dünyas? kavram?na dair belirli bir fark?ndal??a sahip olan bireyler üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli (Self-report), bireysel veya grup halinde uygulanabilir. Uygulama süresi k?sa olup, yan?tlay?c?n?n kendi tutumlar?n? beyan etmesine dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Türk Dünyas?, Tutum, Kültürel Kimlik, Yap? Geçerli?i, Psikometrik Özellikler, Sosyal Psikoloji.

Yazarlar Detaylar?

Sorumlu Yazar: Cüneyt Ak?n

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: cuneyt.akin@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Orijinal kaynakta detayl? yaz??ma adresi belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2017

?zinler ve Ücret: Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i, akademik ve kar amac? gütmeyen ara?t?rma amaçlar? için genellikle orijinal yay?na (Ak?n et al., 2017) uygun at?f yap?lmak ?art?yla

kullan?labilir. Ticari kullan?mlar veya ölçe?in modifikasyonu için sorumlu yazar Cüneyt Ak?n ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir.

Ölçe?in geli?tirildi?i makale, aç?k eri?im (Open Access) yoluyla veya kurumsal abonelikler aracılığıyla eri?ilebilir durumdadır.

Kaynaklar

Ak?n, C., Saraçlı?, S., Kılıç, ?. ve Yıldırım, ?. (2017). Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i. *Electronic Turkish Studies*, 12(30), 649-664. DOI: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12089>

Makalenin tam metnine a?a?daki ba?lantılar üzerinden eri?ilebilir:

Tam Metin Ba?lantısı: web.a.ebscohost.com

Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: turk-dunyasi-tutum-olcegi-toad.pdf

Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, telif hakları ve akademik kullanım hassasiyetleri nedeniyle bu platformda yayımlanmamaktadır. Ölçe?in tam maddelerine ve uygulama yönergelerine eri?im için lütfen Ak?n, Saraçlı?, Kılıç ve Yıldırım (2017) tarafından yayımlanan orijinal akademik makaleye ba?vurunuz.